

Recensent: H.J.

Nies van Driel-Buurmeester: **‘Lief** Schetsen uit het leven van demente mensen. Uitgeverij Paradigma Media Advies, 2010 ISBN: 978-90-788-40-107
Zie ook: www.pma.nu, uitgeverij-pma.hyves.nl. (Dementie/PO/AG/1)

Soort boek / Ziekte / Stijl: 6 schetsen, detailbeschrijvingen van momenten uit 12 jaar vrijwilligerswerk bij 15 dementerenden. Boek van 80 pagina's, formaat 11x15 cm.

Over de schrijfster: Schrijfster is geboren in 1947. Zij was tijdens haar werkzame leven kleuterleidster met groot gevoel voor en plezier in het vertellen van verhalen.

Zij werkt als vrijwilligster bij de Bezoekdienst voor dementerenden en chronisch zieken van Stichting Stade in Utrecht. Zij bezoekt twee vaste adressen per week en blijft een paar uurtjes bij de cliënt voor gesprekjes, voorlezen, spelletjes, wandelingen, tijdelijke vervanging van de mantelzorger. De relatie duurt meerdere jaren, tot aan het overlijden van de cliënt of de opname ter volledige verzorging.

Boekbespreking: (voorwoord, pag.9) :”Van die vijftien mensen zijn er zes waar ik iets over wil vertellen, omdat die verhalen het boeiendst zijn voor een breder publiek. Ik heb dit boekje geschreven omdat er veel onbegrip is over demente mensen. (- -) Iemand die dement is, kan zich verloren en eenzaam voelen en denken dat de wereld hem (of haar) niet meer begrijpt, terwijl het eigenlijk andersom is.”

Deel 1: (pag.13-48) de zes schetsen over o.a. in het op straat en in eigen huis verdwalen, leven in het verleden, het niet meer (her)kennen van familieleden en vrienden, onbegrijpelijke verhalen, enz.,

Deel 2 : (pag.49-78) Dementie in het kort. Korte, duidelijke beschrijving van - de stoornissen:

- afasie (het zich niet meer kunnen uitdrukken in woord en geschrift)
- apraxie (geen doelbewuste handelingen kunnen uitvoeren)
- agnosie (geen objecten meer kunnen herkennen)
- geen uitvoerende functies meer kunnen verrichten zoals logisch denken,
doelgericht handelen

-de vier stadia van dementie:

1. het bedreigde ik, het zelf gaan constateren van vergeetachtigheid
2. het verdwaalde ik: desoriëntatie
3. het verborgen ik: zich terugtrekken in een innerlijke wereld
4. het verzonken ik: onbewegelijk, onbereikbaar.

Gevolgd door “enkele tips in de omgang met dementerenden”: respect, begrip, niet alles op jezelf betrekken, geduld, validation (zie ‘extra’*), spiegelen (meegaan in doen en laten van de dementerende), ook aan jezelf denken (overbelasting). Enkele statistisch gegevens over het voorkomen van dementie ontbreken niet.

Daarna een lied van Harry Jekkers en Koos Mijnders “Terug bij af”, besproken op een workshop van de Stichting miMakkus (zie ‘extra’ **) met commentaar van schrijfster. Tot slot enkele gedichten van betrokkenen.

Wat viel op: De opbouw van het betoog. De verhalen, aangrijpend, soms ook wel humoristisch, doch altijd aandoening wekkend, geven een treffende illustratie van de ontwikkeling van dementie volgens de beschreven stadia van de beschreven stoornissen. De tips geven aansluiting op de vertelde specifieke benadering van dementerenden. Een voortreffelijke, korte en bondige bijdrage aan hoe te moeten leven met dementie.

Citaat:

(Pag. 9): “Het doet mij pijn als ik zie hoe er over hun (*demente*) hoofden heen gepraat wordt of men probeert om hen ‘bij de tijd’ te houden. (- -). Ik vind het mensonterend dat er nog steeds mensen zijn die een dementerende (dan) niet meer komen opzoeken of willen aanraken, omdat hij toch niets meer weet en de mensen niet meer herkent”.

Extra:

*) Validation is een methode, bedacht door de Amerikaanse Naomi Feil in de jaren zestig. Bij deze methode wordt meegegaan met de dementerende in zijn belevings- wereld in plaats van de realiteitswereld.

(www.btsg.nl/infobulletin/validation.html)

**) In 2002 startte Stichting miMakkus, voorheen ‘Mijn vriend de clown’, met een opleiding voor een nieuwe vorm van belevingsgerichte zorg door middel van clownerie. De stichting richt zich hierbij op bewoners met een ernstige vorm van dementie en op mensen met een ernstige verstandelijke beperking. (www.mimakkus.nl)